

Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ε)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431115	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις - εργασίες		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC119/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα εξετάζει την άνοδο των ΜΜΕ και τη σύνδεσή τους με τη δημοκρατία και τη δημόσια σφαίρα της κοινωνίας των πολιτών, τις μεταλλάξεις τους στη σύγχρονη πολιτική οικονομία των μονοπωλίων, το διαδίκτυο και τα κοινωνικά δίκτυα. Εστιάζει στην πολύπλοκη σχέση με την κοινή γνώμη: στο καθεστώς

μετα-αλήθειας (fake news) και στην πολιτική προπαγάνδα, στο θεαματικό και στην προσομοίωση που κατασκευάζουν την πραγματικότητα αλλά και στις τυχόν ευκαιρίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- κατανοήσουν βασικές θέσεις της θεωρίας του επικοινωνιακού λόγου και της σχέσης του με σύγχρονες θεωρίες δημοκρατίας.
- γνωρίζουν βασικά στοιχεία της εξέλιξης των ΜΜΕ κατά τη νεωτερικότητα και των επιπτώσεών της στη δημόσια σφαίρα.
- συσχετίζουν σύγχρονα φαινόμενα στο χώρο των Μέσων με αντίστοιχες θεωρήσεις του θεάματος και της προσομοίωσης.

Σε επίπεδο ικανοτήτων ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση:

- Να κρίνει επίκαιρα θέματα που αφορούν στον διαρκώς εξελισσόμενο χώρο της δημόσιας επικοινωνίας και ενημέρωσης.
- Να επερωτά τις κυρίαρχες αφηγήσεις που παρέχει ο θεαματικός λόγος βάσει ενός κριτικού θεωρητικού πλαισίου αναφοράς.
- Να θέτει έγκυρα ερωτήματα σχετικά με την δυνατότητα ανασυγκρότησης ενός νέου δημοκρατικού λόγου μέσω των νέων ευκαιριών που δίνουν οι τελευταίες εξελίξεις στο πεδίο της δημόσιας δικτύωσης και πληροφόρησης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αναζήτηση ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση απαραίτητων τεχνολογιών.

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην προβληματική της δημοσιότητας, η ιστορία της επικοινωνίας και των ΜΜΕ.
2. Εισαγωγικές έννοιες της θεωρίας της επικοινωνίας.
3. ΜΜΕ και δημοκρατία: Δημοσιότητα και επικοινωνία στην θεωρία του Γιούργκεν Χάμπερμας,
4. Όψεις της θεωρίας της επικοινωνίας: Τεχνολογικός ντετερμινισμός και δομολειτουργισμός. Η έννοια του «τρόπου επικοινωνίας».
5. Η επικοινωνία στην πρώιμη και ώριμη νεωτερικότητα.
6. Ο τρόπος επικοινωνίας της ύστερης νεωτερικότητας. Μια κοινωνία της πληροφορίας;
7. Οι ειδήσεις στη νεωτερικότητα: Από την ειδησιογραφία στην προπαγάνδα και στην ευχάριστη πληροφόρηση.
8. Η πρόσληψη του μηνύματος: Αναστοχαστικότητα και monitoring.
9. Η κοινωνία του θεάματος ως αναπαραγωγή της κυριαρχίας. Από τον Ντεμπόρ στον Μποντριγιάρ.
10. Οι παραποιημένες ειδήσεις ως κοινωνική διαδικασία
11. ΜΜΕ και ιδεολογία: Υπάρχει η «κοινή γνώμη»; (Ellul, Bourdieu).
12. Τα νέα ΜΜΕ και οι προοπτικές της δημοσιότητας στην εποχή της μετα-αλήθειας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • Τροφοδότηση των φοιτητών με υλικό για περαιτέρω εμβάθυνση, μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Στη Διδασκαλία: Παρουσιάσεις με πολυμεσικό περιεχόμενο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομική μελέτη-ατομική εργασία	111
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,</i>	Η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται στην ελληνική γλώσσα με γραπτή εργασία και προφορική εξέταση επ' αυτής. Οι εργασίες αξιολογούνται για την συγκρότηση του επιχειρήματός τους, την χρήση πηγών, καθώς για τη δομή και διάρθρωσή τους.	

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική
Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια
αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα
από τους φοιτητές.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Έκο, Ουμπέρτο, *Η σημειολογία στην καθημερινή ζωή*, Μάλλιαρης, Αθήνα 2013.
2. Curran, James (επ), *MME και Κοινωνία*, Πατάκης, Αθήνα 2020.
3. Fortner, Robert και Fackler, Mark (επιμέλεια), *The Handbook of Media and Mass Communication Theory*, Blackwell-Wiley, Λονδίνο 2014.
4. Καβουλάκος, Κωνσταντίνος, «Επικοινωνιακός λόγος και δικαιώματα του ανθρώπου. Η θεωρία δικαιωμάτων της επικοινωνιακής κριτικής θεωρίας», *Δικαιώματα του ανθρώπου*, ειδικό τεύχος II (2004), σελ. 189-217.
5. Λιβιεράτος, Κώστας, Φραγκούλης Τάκης (επιμέλεια), *Το μήνυμα του μέσου*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1991.
6. Μακκουεϊλ, Ντένις, *Η θεωρία της Μαζικής Επικοινωνίας για τον 21ο αιώνα*, Καστανιώτης, Αθήνα 2003.
7. Μπουρντιέ, Πιέρ, «Η κοινή γνώμη δεν υπάρχει», Μετάφραση: Ν. Παναγιωτόπουλος, Β.Σ. Ταμπουράκης.
8. Ντεμπόρ, Γκυ, *Η κοινωνία του θεάματος*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2016.
9. Παπαθανασόπουλος, Στέλιος, *Ανάμεσα σε τέσσερις οθόνες*, Καστανιώτης, Αθήνα 2020.
10. Πλειός, Γιώργος, *Η κοινωνία της ενημέρωσης. Ειδήσεις και νεωτερικότητα*, Καστανιώτης, Αθήνα 2011.
11. Πλειός, Γιώργος, *Παραποιημένες ειδήσεις*, Gutenberg, Αθήνα 2021.
12. Στυλιανού, Άρης, «Η θεωρία του επικοινωνιακώς πράττειν κατά τον J. Habermas», στο Κωνσταντίνος Βουδούρης (επιμ.), *Ρητορική, επικοινωνία, πολιτική και φιλοσοφία*, Ιωνία, Αθήνα 2002, σσ. 250-258.
13. Ραμόνε, Ιγνάσιο, *Σιωπηρή προπαγάνδα: Μάζες, τηλεόραση, κινηματογράφος*, Πόλις, Αθήνα 2001.
14. Fuchs, Christian, *Ξαναμελετώντας τον Μαρξ στην εποχή του ψηφιακού καπιταλισμού*, Δίαυλος, Αθήνα 2020.
15. Χάμπερμας, Γιούργκεν, *Αλλαγή δομή της δημοσιότητας*, Νήσος, Αθήνα 1997.